

29/IX/1976

La desimboltura

Es ben sabut que quan un s'enfada té dues feines: enfadar-se i desenfadar-se. Enfadar-se vol dir enutjar-se i desenfadar-se, naturalment, significa «cessar d'estar enfadat». No hi ha res a objectar, doncs, contra l'ús del mot desenfadat, que es pot aplicar a aquell que en un moment determinat ha estat enfadat però que ja ha cessat d'estar-ho. Ara; si es vol fer servir, cal que sigui amb el sentit que acabem d'indicar. Sovint s'esdevé que en la tria d'un mot només es té en compte el simple fet de la seva admissibilitat, prescindint del seu significat exacte, i quan hom s'ha assegurat que sí, que el seu ús és ben legítim, hi recorre amb la consciència tranquil·la, sense haver-se aturat a pensar si el sentit amb què l'usa és el que li és reconegut preceptivament.

Això és el que passa algunes vegades amb el mot desenfadat, que podem admetre, només, com a participi passat de desenfadar o desenfadar-se, però no com a adjectiu, amb el significat equivalent a desimbolt. Podem dir, així, L'hem desenfadat del tot o bé De mica en mica s'ha desenfadat, però no, en canvi, Era prou «desenfadat» per a sortir d'aquella situació tan delicada. La solució més adequada, en aquest cas, seria recórrer, naturalment, a desimbolt: Era prou desimbolt per a sortir... I, anàlogament, en lloc de «desenfado» o «desenfato», tenim, com a forma pròpia, desimboltura.

No resultarà superflu un toc d'atenció sobre l'ortografia d'aquests dos mots l'ús del quals propugnem. Una influència estranya fa que algunes vegades siguin escrits «desinvolt» i «desinvoltura». Però ja hem vist que no és pas així, sinó desimbolt i desimboltura.